

הכנסת העשרים וחמש

יזום: חבר הכנסת שלום דנינו

פ/4726/25

הצעת חוק חובת הצגה של נתוני צפייה לצופה, התשפ"ד-2024

הגדרות

1. בחוק זה –

"גוף מפקח" – אחד מאלה, לפי העניין:

(1) לענין שידורי הטלוויזיה המשודרים מכוח הוראות חוק

השידור הציבורי – מועצת תאגיד השידור הישראלי;

(2) לענין שידורי הטלוויזיה המשודרים מכוח הוראות חוק

הרשות השנייה – מועצת הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו;

(3) לענין שידורים המשודרים מכוח חוק התקשורת – המועצה

לשידורי כבלים ולשידורי לוויין;

(4) לענין שידורי הטלוויזיה המשודרים מכוח הוראות חוק

שידורי ערוץ הכנסת – המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין;

(5) לענין שידורי הטלוויזיה של משדר ערוץ נושאי המשודרים

מכוח הוראות חוק הפצת שידורים ולענין שידורי טלוויזיה שמשדר

בעל רישיון לשידורים באמצעות תחנות השידור הספרתיות,

כהגדרתו באותו חוק, בהתאם לרישיונו כאמור – המועצה לשידורי

כבלים ולשידורי לוויין;

"חוק הפצת שידורים" – חוק הפצת שידורים באמצעות תחנות שידור

ספרתיות, התשע"ב-2012¹;

¹ ס"ח התשע"ב, עמ' 286.

² ס"ח התש"ן, עמ' 59.

"חוק הרשות השנייה" – חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו,
התש"ן-1990²;

"חוק השידור הציבורי" – חוק השידור הציבורי הישראלי,
התשע"ד-2014³;

"חוק שידורי ערוץ הכנסת" – חוק שידורי ערוץ הכנסת, התשס"ד-2003⁴;

"חוק התקשורת" – חוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982⁵;

"משדר טלוויזיה" – כל אחד מאלה:

(1) לענין שידור על פי חוק השידור הציבורי – תאגיד השידור
הישראלי כהגדרתו בחוק האמור;

(2) לענין שידור על פי חוק הרשות השנייה – בעל רישיון
לשידורי טלוויזיה כהגדרתו בחוק האמור, ולענין שידורי הרשות
בהתאם לסעיף 48 לחוק האמור – הרשות כהגדרתה בחוק האמור;

(3) (א) לענין שידור על פי פרק ב'1 לחוק התקשורת – בעל
רישיון לשידורי כבלים כהגדרתו בסעיף 6א בחוק האמור;

(ב) לענין שידור על פי פרק ב'2 לחוק התקשורת – בעל
רישיון לשידורי לוויין כהגדרתו בסעיף 6מג בחוק האמור;

(4) לענין שידור על פי חוק שידורי ערוץ הכנסת – הגוף המשדר
כהגדרתו בסעיף 1 בחוק האמור;

(5) לענין שידוריו של משדר ערוץ נושאי על פי חוק הפצת
שידורים – משדר ערוץ נושאי כהגדרתו בחוק האמור;

(6) לענין השידורים שמשדר בעל רישיון לשידורים באמצעות
תחנות השידור הספרתיות כהגדרתו בחוק הפצת שידורים,
בהתאם לרישיונו כאמור – בעל הרישיון;

"נתוני צפייה" – מדידת שיעורי הצפייה בערוץ טלוויזיה בזמן אמת,
בהתאם להוראות סעיף 3;

³ ס"ח התשע"ד, עמ' 778.

⁴ ס"ח התשס"ד, עמ' 32.

⁵ ס"ח התשמ"ב, עמ' 218.

"ערוץ טלוויזיה" – ערוץ טלוויזיה המשודר על ידי משדר טלוויזיה המיועד בעיקרו לציבור בישראל, או לחלק ממנו;
"שעות השיא" – כמשמעותן בסעיף 2;
"השר" – שר התקשורת.

2. שעות השיא (א) שעות השיא של תוכניות הן שעות השידור בין 06:00 ל-11:00 ובין 19:00 ל-23:00, אלא אם כן קבע הגוף המפקח אחרת בהתאם להוראות סעיף קטן (ב).

(ב) נוכח הגוף המפקח, לאחר בדיקת נתוני הצפייה בשידוריו של ערוץ טלוויזיה מסוים, כי השעות שבהן שיעור הצפייה בערוץ טלוויזיה הוא הגבוה ביותר בשעות שונות משעות השיא כאמור בסעיף קטן (א), יקבע לאותו ערוץ שעות שיא אחרות שלא יפחתו מארבע שעות ביום.

3. הצגת נתוני צפייה לצופה (א) במהלך שעות השיא, יציג משדר טלוויזיה לצופה, את נתוני צפייה של ערוץ הטלוויזיה הנצפה בזמן אמת.

(ב) השר, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, ייקבע הוראות לעניין אופן הצגתם של נתוני הצפייה, ובכלל זה הוראות לעניין זמני שידור נתונים, גודל מזערי של הנתונים ועיצובם.

4. מערכת למדידת הצפייה השר יקבע מערכת, אחת או יותר, למדידת נתוני צפייה (להלן – המערכת), שעל בסיס נתונה יציג משדר טלוויזיה נתוני צפייה לצופה; בקביעת מערכת כאמור, ישקול השר, בין השאר, את אלה:

(1) רמת הדיוק של המערכת;

(2) נתונים עליהם מתבססת המערכת;

(3) יכולת פילוח אוכלוסייה של המערכת;

(4) יכולת מדידת נתוני צפייה באמצעים דיגיטליים שונים.

5. מידע, פרסום ודיווח (א) משדר טלוויזיה ימסור לגוף המפקח, אחת לחודש, דוח המפרט את נתוני הצפייה; בדוח כאמור יפורטו, בין השאר וככל הניתן, מספר הצופים בשידור לפי שעה, אמצעי הצפייה בשידור, פילוח האוכלוסייה לפי גיל, מגזר, מין, ומקום מגורים.

- (ב) הגוף המפקח ימסור לשר, אחת לשנה ולא יאוחר מה-31 לדצמבר, דוח שיכלול סקירה של כלל הנתונים שהועברו לגוף המפקח כאמור בסעיף קטן (א).
- (ג) השר יפרסם לציבור, באתר האינטרנט של משרד התקשורת, כל דוח שיוגש אליו לפי סעיף זה.
6. כללי גוף מפקח . גוף מפקח רשאי, באישור השר וועדת הכלכלה של הכנסת, לקבוע כללים לפי חוק זה שיחולו על משדר טלוויזיה בתחום סמכותו, בכל הנוגע לפרסום נתוני צפייה.
7. תיקון חוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982⁶, בסעיף 6(1)(ד), בסופו יבוא "ועל ביצוע חובות לפי חוק חובת הצגה של נתוני צפייה לצופה, התשפ"ד-2024".
8. תיקון חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, התש"ן-1990⁷, בסעיף 23(2), בסופו יבוא "ועל ביצוע חובות לפי חוק חובת הצגה של נתוני צפייה לצופה, התשפ"ד-2024".
9. תיקון השידור הציבורי הישראלי, התשע"ד-2014⁸, בסעיף 11, אחרי פסקה (2) יבוא:
- "(2א) לפקח על ביצוע חובות לפי חוק חובת הצגה של נתוני צפייה לצופה, התשפ"ד-2024".
10. תחילה תחילתו של חוק זה _____⁹ מיום פרסומו.

דברי הסבר

רייטינג או מדרוג בעברית, הוא אחד המדדים המקובלים למדידת שיעורי צפייה של קהל בשידורי טלוויזיה. כיום בישראל נעשית מדידת רייטינג באמצעות שימוש בטכנולוגיה בשם פיפל-מיטר (People-Meter).

מדי שנה הוועדה הישראלית למדרוג (להלן – ועדת המדרוג) מבצעת "סקר כינון". בשילוב הסקר האמור ונתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה נבחר מדגם מייצג של קהל בעלי מקלטי הטלוויזיה בישראל (להלן – פאנל). לפי ועדת המדרוג, הפאנל בישראל מייצג פלחי אוכלוסייה שונים

⁶ ס"ח התשמ"ב, עמ' 218.

⁷ ס"ח התש"ן, עמ' 59.

⁸ ס"ח התשע"ד, עמ' 778.

⁹ התחילה תקבע בעת הכנת הצעת החוק לקריאה הראשונה.

והוא מורכב מכ-700 משקי בית וכ-2,200 אנשים ממגוון של מגזרים, ישובים ומספר נפשות בבית. הפיפל-מיטר מותקן על מקלט הטלוויזיה של חברי הפאנל והוא מתעד את התוכן הנצפה לאורך כל שעות היממה. הפיפל-מיטר שהותקן במשקי הבית של חברי הפאנל, כולל שלט עם כפתור ייעודי לכל בן משפחה (ואחד עבור אורחים) עליו הצופה נדרש ללחוץ בתחילת הצפייה ובסיומה. התייעוד של הערוצים שנצפו, ונתוני השלט, מוצלבים עם הנתונים הדמוגרפיים שנשמרו אודות בני הבית. ההנחה העומדת בבסיס שיטת מדידת הצפייה של הפיפל-מיטר היא כי גם קבוצה קטנה של מדגם – באם היא מייצגת את האוכלוסייה הרחבה של צופי הטלוויזיה במדינה, יכולה לייצג נכונה את התנהגות כלל אוכלוסיית צופי הטלוויזיה במדינה.

על פי נתונים שאסף המרכז למחקר ומידע של הכנסת בסקירה משווה מיום א' בשבט התשפ"ב (3 בינואר 2022) בנושא "מדידת צפייה בטלוויזיה", נמצא כי מבחינה טכנולוגית גם כיום שיטת הפיפל-מיטר היא השיטה המועדפת לאיסוף נתוני צפייה אך לא הבלעדית, ברוב המדינות אשר הוצגו בסקירה המשווה. עוד נכתב בסקירה כי במציאות מרובת המסכים, הערוצים והתכנים של היום, שיטה הפיפל-מיטר לא יכולה לעמוד בפני עצמה ונחשבת ללא מספקת.

טכנולוגיית הפיפל-מיטר נכנסה לשימוש בשנות ה-80, בתקופה שבה הועבר השידור הטלוויזיוני באמצעות גלי רדיו ומלכתחילה התבססה על טכנולוגיה המזהה גלים אלה. כיום המדיום העיקרי המשמש בתחום השידור הטלוויזיוני הוא זיהוי קולי של התוכן המשודר. רוב השידורים הטלוויזיוניים מועברים כיום באופן דיגיטלי, דרך ממירים של חברות הכבלים והלוויין או דרך חיבור לרשת האינטרנט. שידורים אלו אינם נלקחים בחשבון במדידת נתוני הצפייה באמצעות השימוש בטכנולוגיית הפיפל-מיטר.

מלבד הטענות כי השימוש בשיטה מיושנת למדידת נתוני צפייה אינו רלוונטי לימנו, נאמר לא אחת כי נתוני המדרוג אינם שקופים, אינם אמינים ולעיתים אף סובלים מעיוותים חמורים אשר נועדו ליצור מצג של הצלחה ועניין ציבורי בתוכניות שונות בטלוויזיה.

לפיכך, מוצע לקבוע כי במהלך שעות השיא, שהן שעות השידור בין 06:00 ל-11:00 ובין 19:00 ל-23:00, יציג משדר טלוויזיה לצופה את נתוני הצפייה בערוץ הטלוויזיה הנצפה בזמן האמת. הצעת החוק תחול על משדרי טלוויזיה ציבורית ופרטית, ערוצים קטנים וערוצים קטנים כאחד. עוד מוצע לקבוע כי שר התקשורת יקבע מערכת, אחת או יותר מבין המערכות הנמצאות בשוק, למדידת נתוני צפייה, ועל בסיס נתוני מערכת כאמור יציג משדר טלוויזיה נתוני צפייה לצופה.

כמו כן, כדי להבטיח שקיפות מלאה מצד כלל ערוצי הטלוויזיה המשודרים, מוצע לקבוע כי כל משדר טלוויזיה ידווח לגוף המפקח עליו, אחת לחודש, את נתוני הצפייה בשידוריו. בדיווח כאמור יפורטו, בין השאר וככל הניתן, את מספר הצופים בשידור לפי שעה, אמצעי הצפייה בשידור, פילוח האוכלוסייה לפי גיל, מגזר, מין, ומקום מגורים. עוד מוצע כי הגוף המפקח יעביר לשר התקשורת, אחת לשנה, דוח שיכלול סקירה של כלל הנתונים שהועברו לגוף המפקח על ידי משדרי הטלוויזיה

עד מועד הדיווח לשר; עוד מוצע כי כל דוח שיוגש לשר בהתאם להוראות הצעת חוק זו, יפורסם לציבור באתר האינטרנט של משרד התקשורת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ב' בתמוז התשפ"ד (08.07.2024)